

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1Tdo/30/2024
Identifikačné číslo spisu: 8314010328
Dátum vydania rozhodnutia: 22.05.2024
Meno a priezvisko: JUDr. Martin Bargel
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2024:8314010328.2

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Martina Bargela a sudcov JUDr. Patrika Príbelského, PhD. a JUDr. Emila Klemaniča na neverejnom zasadnutí spojenom s verejným vyhlásením rozsudku, konanom 22. mája 2024 v Bratislave v trestnej veci obvineného Ing. O. M. pre prečin ohrozovania mravnej výchovy mládeže podľa § 211 ods. 1 písm. a) Trestného zákona, prejednal dovolanie obvineného Ing. O. M. podané proti rozsudku Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 1To/53/2019, z 31. marca 2021 a takto

rozhodol:

Podľa § 386 ods. 1 Trestného poriadku z dôvodu uvedeného v ustanovení § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku rozsudkom Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 1To/53/2019, z 31. marca 2021

bol porušený zákon

v ustanoveniach § 10 ods. 1 písm. b) Trestného zákona, § 211 ods. 1 písm. a) Trestného zákona v neprospech obvineného Ing. O. M..

Podľa § 386 ods. 2 Trestného poriadku zrušuje rozsudok Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 1To/53/2019, z 31. marca 2021.

Zrušujú sa aj ďalšie rozhodnutia na zrušené rozhodnutia obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Podľa § 388 ods. 1 Trestného poriadku Krajskému súdu v Prešove prikazuje, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Humenné, sp. zn. 1T/82/2014, z 26. júna 2019 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 1To/53/2019, z 31. marca 2021 bol obvinený Ing. O. M. uznaný za vinného zo spáchania pokračovacieho prečinu ohrozovania mravnej výchovy mládeže podľa § 211 ods. 1, písm. a) Trestného zákona, pre skutok ktorého sa dopustil tak, že

dňa 18. novembra 2010 vo fotoateliéri na X. poschodí prevádzkovej budovy na ulici XX. D. v C., predstierajúc, že je profesionálny fotograf, presvedčil a naviedol pri fotení S. G., nar. XX. D. XXXX, aby sa postupne pri fotení vyzliekla a fotila obnažená a takto s jej súhlasom jej obnažené telo fotografoval, a na rovnakom mieste dňa 26. januára 2012 pri fotení V. G., nar. X. M. XXXX, tejto navrhol, aby sa vyzliekla, aby sa fotila bez podprsenky, s čím V. G. súhlasila a takto fotil jej obnažené telo, pričom tak urobil napriek vedomosti o ich veku a zameral sa predovšetkým na zobrazenie oblastí prs fotografovaných dievčat.

Za to bol menovanému uložený podľa § 211 ods. 1 Trestného zákona, § 38 ods. 2 Trestného zákona trest odňatia slobody vo výmere 3 (tri) mesiace s tým, že podľa § 49 ods. 1 písm. a) Trestného zákona krajský súd výkon trestu odňatia slobody podmienenečne odložil a podľa § 50 ods. 1 Trestného zákona určil skúšobnú dobu vo výmere 1 (jeden) rok. Krajský súd zároveň podľa § 319 Trestného poriadku zamietol odvolanie prokurátora ako nedôvodné.

Obvinený Ing. O. M. podal prostredníctvom obhajcu proti rozsudku odvolacieho súdu dovolanie, a to s poukazom na dôvody dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku a § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku. Obvinený namietol konanie na súde prvého stupňa podľa § 374 ods. 3 Trestného poriadku, a to z dôvodu, že vytýkané pochybenia neboli napravené v konaní o riadnom opravnom prostriedku. V spojitosti so žiadaným z vyššie uvedených dovolacích dôvodov tento dôvod dovolania neoznačil.

Obvinený v dovolaní argumentoval:

„V priebehu súdneho konania som opakovane žiadal kontrolné znalecké dokazovanie ohľadne mojej ‚údajnej‘ hebefílie. Ani v jednom prípade mi nebolo vyhovené aj napriek tomu, že som o ne žiadal opakovane, nielen na súdnych pojednávaniach:

1) Na súdnom pojednávaní 4. júna 2015, na ktorom bola prítomná aj súdna znalkyňa MUDr. Caisová (č. l. 475 spisu)

2) Na súdnom pojednávaní 23. júla 2015, kde som okrem návrhov na kontrolné znalecké dokazovania navrhoval vypočuť aj zdravotnú sestru prítomnú pri mojom vyšetrení (č. l. 520, 521 spisu)

Na predmetné návrhy na dokazovanie som poukazoval aj vo svojom odvolaní zo 14. júla 2017, ktoré bolo podané proti rozsudku z 8. júna 2017 a v odvolaní z 2. augusta 2019, ktoré bolo podané proti rozsudku z 26. júna 2019. V tejto súvislosti chcem uviesť, že som súd informoval o mojom zistenom poznatku, že všetci súdni znalci odmietajú vykonávať zdravotné vyšetrenie a vyhotovovať znalecké posudky pre konkrétne osoby, ktoré o to žiadajú, robievajú to len pre políciu a súd, takže ja ako občan nemám možnosť si dať za svoje peniaze vypracovať znalecký posudok, ktorý by bol nezávislý od posudku vyžiadaného políciou. Teda bol som v tomto smere úplne paralyzovaný, a teda nemohol som sa účinne brániť a preukázať to, že netrpím hebefiliou [§ 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku].

Nesprávnym právnym posúdením zisteného skutku sa rozumie nesprávne právne posúdenie zisteného skutku alebo nesprávne použitie iného hmotnoprávneho ustanovenia. Mám za to, že súd nesprávne právne posúdil otázku, či bolo bez akýchkoľvek pochybností preukázané, aby som sa bol dopustil konania, za ktoré som bol odsúdený a či sa skutok stal tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti rozhodnutia. Mám za to, že moje konanie nemalo byť kvalifikované ako trestný čin, nakoľko svojim konaním som nenaplnil a ani nemohol naplniť skutkovú podstatu trestného činu ohrozovania mravnej výchovy mládeže. Zotrvávam na názore, že skutok, za ktorý som bol odsúdený, v žiadnom prípade nemôže naplniť skutkovú podstatu trestného činu ohrozovania mravnej výchovy mládeže podľa § 211 ods. 1 písm. a) Trestného zákona. V tomto smere opätovne poukazujem na výrazy spustnutie a nemravný život definované podľa JUDr. Jozefa Čentéša, PhD., ktoré Krajský súd v Prešove nebral vôbec v úvahu:

Ako spustnutie možno charakterizovať pokles mravných síl trvalejšieho charakteru, ktorý spôsobuje, že osoba mladšia ako 18 rokov prejavuje sklony konať v rozpore s morálnymi zásadami spoločnosti najmä tým, že ohrozuje, alebo porušuje vzťahy chránené trestnými predpismi. Pod pojmom záhalčivý život treba rozumieť spôsob života s parazitnými rysmi, keď osoba nepracuje, alebo pracuje len občas a zdroj obživy sa takáto osoba usiluje úplne alebo prevažne hľadať v činnosti, ktorá je z hľadiska spoločnosti

nežiaduca - páchanie trestnej činnosti, alebo kto sa dopúšťa inej spoločensky nežiaducej činnosti (žobranie, hazardné hry a podobne). Nemravný život je v porovnaní s pojmom záhalčivý život širším pojmom a zahŕňa aj rôzne vonkajšie prejavy a návyky, ktoré sú v rozpore so záujmami chránenými trestnými predpismi (alkoholizmus, nealkoholová toxikománia, trestná činnosť rôzneho druhu a pod.). Už zo samotného jazykového výkladu vyplýva, že v prípade spustnutia sa jedná o pokles mravných síl poškodených trvalejšieho charakteru, nie o jednorazové vyfotenie obnažených tiel so súhlasom osôb označovaných ako poškodené osoby. A čo sa týka jazykového výkladu výrazu nemravného života, je zrejmé, že ide o spôsob života, ktorý zahŕňa vonkajšie prejavy a návyky, z čoho vyplýva, že taktiež sa nejedná o jednorazové vyfotenie obnažených tiel so súhlasom osôb označovaných ako poškodené. Ďalej je nutné poznamenať, že skutok, za ktorý som bol odsúdený, sa nemôže stať trestným činom len preto, že ho za trestný čin označili poškodení v podanom trestnom oznámení. Oznamovateľ má právo na podanie trestného oznámenia a orgány činné v trestnom konaní majú následne povinnosť sa ním zaoberať a rozhodnúť o ňom, avšak posúdenie, či skutok napĺňa, alebo nenapĺňa znaky konkrétnej skutkovej podstaty trestného činu, je plne v ich kompetencii. Každý má síce zákonný nárok na to, aby sa jeho podaniami a návrhmi kompetentné orgány zaoberali a aby ich vybavili, avšak nikto nemá nárok na to, aby výsledok tohto vybavenia zodpovedal jeho predstave.

Vzhľadom na výšku hornej hranice zákonom stanovenej trestnej sadzby ide z formálneho hľadiska o prečin. Pri posudzovaní možnej subsumpcie protiprávneho konania každého subjektu pod právnu skutkovú podstatu akéhokoľvek prečinu, je nevyhnutné presné stanovenie závažnosti takéhoto konania. V zmysle § 10 ods. 2 Trestného zákona kritériami na určenie závažnosti sú spôsob vykonania činu, následok činu, okolnosti, za ktorých bol čin spáchaný, miera zavinenia a pohnútka páchatel'a. Na zistenie skutočnej miery závažnosti činu páchatel'a je potrebné stanoviť individuálnu mieru závažnosti konkrétneho atribútu a následne celkovej závažnosti skutku, a to súčtom miery závažnosti všetkých atribútov. Závažnosť každého prečinu tvorí jeho materiálnu stránku, ktorá je jeho obligatónnym znakom, umožňujúcim vyvodiť záver, že určité protiprávne konanie je trestným činom. Bez existencie zákonom prezumovanej minimálnej miery závažnosti prečinu, nemôže byť akékoľvek konanie, hoci formálne vykazujúce znaky konkrétneho prečinu, považované za trestný čin. Ak závažnosť činu je nepatrná, nejde o prečin. V prípadoch negatívneho vymedzenia prečinu z hľadiska závažnosti prichádza v rámci trestného stíhania voči konkrétnemu obvinenému do úvahy postúpenie veci alebo zastavenie trestného stíhania, a takéto rozhodnutie tvorí prekážku právoplatne rozhodnutej veci (porovnaj R 56/1972, R 3/1974). Podľa môjho názoru princíp ultima ratio predstavuje v praxi najmä povinnosť orgánu činného v trestnom konaní uprednostniť mimotrestné opatrenia a nekriminalizovať také konania, pri ktorých je závažnosť a intenzita spoločenskej nebezpečnosti z hľadiska celospoločenských záujmov nízka. Uvedený princíp spočíva v tom, že trestnoprávna represia má byť používaná výlučne ako krajný prostriedok ochrany pred spoločensky najnebezpečnejšími protiprávnymi deliktami. Z povahy trestného práva ako ultima ratio právneho poriadku vyplýva, že orgány činné v trestnom konaní riešia najzávažnejšie formy protispoločenskej činnosti v podobe trestných činov. Trestné právo tu nie je na to, aby nahrádzalo aktivitu, alebo naopak, aj pasivitu účastníkov súkromnoprávných sporov. Trestné právo poskytuje ochranu predovšetkým tým spoločenským vzťahom, ktoré sú z hľadiska všeobecného považované za najdôležitejšie a ich dôležitosť je aj vyjadrená systematickou Trestného zákona, ktorý v prvom rade poskytuje ochranu ľudskému životu, zdraviu a až po nich nastupuje ochrana majetku a ostatné chránené záujmy. Aplikácia princípu ultima ratio v rozhodovacej praxi spočíva v uprednostnení zodpovednosti podľa noriem netrestnoprávnej povahy pred postihom páchatel'a prostredníctvom noriem trestného práva (subsidiarita trestnoprávnej represie). Mám jednoznačne zato, že som svojim konaním v žiadnom prípade nenaplnil skutkovú podstatu prečinu ohrozovania mravnej výchovy mládeže podľa § 211 ods. 1 písm. a) Trestného zákona.

Som taktiež toho názoru, že ak osoby staršie ako 15 rokov môžu mať pohlavný styk, pri ktorom ich telá sú obnažené a nie je to trestným činom, tak je absolútne nelogické, aby v mojom prípade pri jednorazovom foteaní obnažených tiel so súhlasom fotených osôb som spáchal prečin ohrozovania mravnej výchovy mládeže“ [§ 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku].

Obvinený navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol, že rozsudkom Okresného súdu Humenné, sp. zn. 1T/82/2014, z 26. júna 2019, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 1To/53/2019, z 31. marca 2021 bol z dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku porušený zákon v jeho neprospech, aby zrušil napadnuté rozhodnutia vo výroku o vine a treste a podľa

§ 388 ods. 1 Trestného poriadku Okresnému súdu Humenné prikázal, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

+ + +

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Trestného poriadku) skúmal procesné podmienky pre podanie dovolania a zistil, že dovolanie bolo podané proti prípustnému rozhodnutiu (§ 368 ods. 2 písm. h) Trestného poriadku), prostredníctvom obhajcu (§ 373 ods. 1 Trestného poriadku), osobou oprávnenou na podanie dovolania (§ 369 ods. 2 písm. b) Trestného poriadku), v zákonnej lehote (§ 370 ods. 1 Trestného poriadku), na súde, ktorý rozhodol v prvom stupni (§ 370 ods. 3 Trestného poriadku), dovolanie spĺňa obligatórne obsahové náležitosti (§ 374 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku), obvinený pred podaním dovolania využil svoje právo podať riadny opravný prostriedok (§ 372 ods. 1 Trestného poriadku) a dospel k záveru, že dovolanie obvineného Ing. O. M. je dôvodné, nakoľko dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku je naplnený.

Najvyšší súd poznamenáva, že dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, ktorý nie je určený na nápravu akýchkoľvek pochybení súdov, ale len tých najzávažnejších, mimoriadnych, procesných a hmotnoprávných chýb. Dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktorým bola vec právoplatne skončená. Predstavuje tak výnimočný prielom do jedinečnej vlastnosti súdneho rozhodnutia - jeho právoplatnosti, ktorá spočíva v účinku záväznosti a spravidla aj zásadnej nezmeniteľnosti súdneho rozhodnutia. Dotknutá kvalitatívna vlastnosť súdneho rozhodnutia je dôležitou zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty a predstavuje jeho faktickú „právnú moc“. Preto sú možnosti podania dovolania - vrátane dovolacích dôvodov - striktne obmedzené tak, aby sa príliš širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala ďalšia riadna opravná inštancia a vylúčili tak predpoklad, že dovolanie bude chápané ako ďalšie odvolanie.

Čo sa týka viazanosti dovolacieho súdu dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené v zmysle § 385 ods. 1 Trestného poriadku treba poznamenať, že táto sa týka vymedzenia chýb napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo (§ 374 ods. 1 Trestného poriadku) a nie právnych dôvodov dovolania uvedených v ňom v súlade s § 374 ods. 2 Trestného poriadku z hľadiska ich hodnotenia podľa § 371 Trestného poriadku. Zjednodušene povedané, podstatné sú vecné argumenty uplatnené dovolateľom a nie ich subsumpcia (podradenie) pod konkrétne ustanovenia § 371 Trestného poriadku. Z toho vyplýva, že v prípade, ak chybám vytýkaným v dovolaní v zmysle § 374 ods. 1 Trestného poriadku nezodpovedá dovolateľom označený dôvod dovolania podľa § 371 Trestného poriadku a ani iný dôvod dovolania, dovolací súd dovolanie odmietne podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku, alebo zamietne podľa § 392 ods. 1 Trestného poriadku bez toho, aby zisťoval inú chybu napadnutého rozhodnutia alebo konania, ktorá by zodpovedala právnomu dôvodu dovolania neoznačenému dovolateľom v zmysle § 374 ods. 2 Trestného poriadku. Ak ale dovolací súd zistí chybu rozhodnutia alebo konania, vecne špecifikovanú dovolateľom podľa § 374 ods. 1 Trestného poriadku, ktorej pri jej správnej právnej (procesnej) kvalifikácii zodpovedá iný právne uplatniteľný dôvod dovolania, než ktorý dovolateľ uviedol v dovolaní v zmysle § 374 ods. 2 Trestného poriadku, dovolací súd dovolaniu vyhovie postupom podľa § 386 a nasledujúcich ustanovení Trestného poriadku a zistenú chybu vo výroku svojho rozsudku podradí pod dovolací dôvod zodpovedajúci zákonu (viď k tomu bližšie uznesenie najvyššieho súdu, sp. zn. 2Tdo/30/2011, zo 16. augusta 2011, publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 120/2012).

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku.

Podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať, ani meniť.

Nesprávnym právnym posúdením zisteného skutku sa rozumie, že skutok bol v napadnutom rozhodnutí kvalifikovaný ako trestný čin, napriek tomu, že nešlo o žiadny trestný čin, alebo že ustálený skutok

vykazuje znaky iného trestného činu, alebo že obvinený bol uznaný za vinného z prísnejšieho trestného činu, než ktorého sa ustáleným skutkom dopustil. Podstatou správneho posúdenia skutku je aplikácia hmotného práva, teda že skutok zistený v napadnutom rozhodnutí súdu bol subsumovaný - podradený pod správnu skutkovú podstatu trestného činu upravenú v Trestnom zákone, pričom len opačný prípad (nesprávna subsumpcia) odôvodňuje naplnenie tohto dôvodu.

Nesprávnym použitím iného hmotnoprávneho ustanovenia sa rozumie nedostatočné posúdenie okolností vylučujúcich protiprávnosť (§ 24 - krajná núdza, § 25 - nutná obrana, § 26 - oprávnené použitie zbrane, § 27 - dovolené riziko, § 28 - výkon práva a povinnosti, § 29 - súhlas poškodeného, § 30 Trestného zákona - plnenie úlohy agenta), prípadne zániku trestnosti činu (najmä § 87 Trestného zákona - premlčanie trestného stíhania), resp. chybné rozhodnutia súdu pri uložení úhrnného trestu a spoločného trestu (§ 41 Trestného zákona), súhrnného trestu (§ 42 Trestného zákona), trestu odňatia slobody na doživotie (§ 47 a nasl. Trestného zákona) a pod.

Pri posudzovaní oprávnenosti tvrdenia existencie tohto dovolacieho dôvodu, je dovolací súd vždy viazaný konečným skutkovým zistením, ktoré vo veci urobili sudy nižšieho stupňa, a teda dôvodom dovolania nemôžu byť skutkové zistenia, čo vyplýva z § 371 ods. 1 písm. i) vety za bodkočiarkou Trestného poriadku.

Vo vzťahu ku skutkovému stavu zistenému súdmi nižšieho stupňa, vyjadrenému v tzv. skutkovej vete výroku, môže dovolateľ - či už obvinený alebo generálny prokurátor v dovolaní uplatňovať iba námietky právneho charakteru, nikdy nie námietky skutkové. Za skutkové námietky sa pritom považujú námietky, ktoré smerujú proti skutkovým zisteniam súdov, proti rozsahu vykonaného dokazovania, prípadne i hodnoteniu vykonaných dôkazov súdmi nižšej inštancie. Dovolací súd nie je oprávnený posudzovať spôsob hodnotenia dôkazov a závery, ktoré z dokazovania skôr vo veci konajúce sudy vyvodili a ktoré sú podkladom pre zistenie skutkového stavu.

Pre dovolací súd sú rozhodujúce skutkové zistenia, podľa ktorých obvinený mal spáchať skutok tak, ako je uvedený v rozsudku krajského súdu. Dovolací súd teda nemôže posudzovať správnosť a úplnosť skutkových zistení aj preto, že nie je oprávnený bez ďalšieho prehodnocovať vykonané dôkazy bez toho, aby ich mohol v konaní o dovolaní sám vykonávať. Ťažisko dokazovania je totiž v konaní na súde prvého stupňa a jeho skutkové závery môže dopĺňať, resp. korigovať iba odvolací súd v rámci odvolacieho konania. Dovolací súd nie je odvolacou inštanciou zameranou na preskúmavanie rozhodnutí súdu druhého stupňa. Dovolací súd nie je možné vnímať ako ďalšiu (v poradí druhú) „odvoláciu“ inštanciu zameranú na preskúmanie rozhodnutí súdu nižšieho stupňa. S ohľadom na to nemôže dovolací súd skúmať skutkové závery a dôkazné úvahy súdov nižších stupňov, na základe ktorých dospeli k záveru o naplnení všetkých znakov žalovaného trestného činu.

V tejto súvislosti najvyšší súd poukazuje aj na závery vyplývajúce z jeho vlastnej rozhodovacej činnosti (R 47/2014), ktoré vychádzajú z prezumpcie, že dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku slúži výlučne na nápravu hmotnoprávnych chýb. Dikcia za bodkočiarkou vylučuje skutkové námietky (nie je prípustné právne účinným spôsobom namietať, že skutok tak, ako bol zistený súdom prvého a druhého stupňa, bol zistený nesprávne a neúplne), ako aj „reinterpretáciu“ už vykonaných a „hodnotených“ dôkazov. Skutkový stav je vždy výsledkom tohto hodnotiaceho procesu.

K námietke dovolateľa, že: Skutok, za ktorý som bol odsúdený, v žiadnom prípade nemôže naplniť skutkovú podstatu trestného činu ohrozovania mravnej výchovy mládeže podľa § 211 ods. 1 písm. a) Trestného zákona. V tomto smere opätovne poukazujem na výrazy spustnutie a nemravný život definované podľa JUDr. Jozefa Čentéša, PhD., ktoré Krajský súd v Prešove nebral vôbec v úvahu“, najvyšší súd uvádza, že možno s ňou súhlasiť z nasledovných dôvodov.

Aby konanie páchatelia mohlo byť posúdené ako trestný čin, musia byť týmto konaním naplnené všetky obligatórne znaky skutkovej podstaty trestného činu (objekt, objektívna stránka, subjekt a subjektívna stránka).

Podľa § 211 Trestného zákona

(1) Kto vydá, čo aj z nebanlivosti, osobu mladšiu ako osemnásť rokov nebezpečenstvu spustnutia tým, že

- a) zvádza ju k záhalčivému alebo nemravnému životu,
 - b) umožní jej viesť záhalčivý alebo nemravný život,
 - c) umožní jej dopúšťať sa konaní, ktoré sú podľa tohto zákona trestnými činmi,
 - d) umožní jej dopúšťať sa konaní, ktoré sú podľa osobitných zákonov priestupkami alebo
 - e) bráni jej v povinnej školskej dochádzke,
- potrestá sa odňatím slobody až na dva roky.

Podľa § 8 Trestného zákona, trestný čin je protiprávny čin, ktorého znaky sú uvedené v tomto zákone, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pojmom znaky uvedené v tomto zákone sa rozumejú znaky objektívnej a subjektívnej povahy, ktoré tvoria tzv. skutkovú podstatu trestného činu (súhrnných znakov, ktoré charakterizujú ľudské konanie a jeho následok ako trestný čin), pričom všetky sú rovnako nevyhnutné a rovnocenné.

Z hľadiska obsahu, každá skutková podstata trestného činu vyjadruje všetky podstatné znaky a črty nevyhnutné na posúdenie, či konkrétny spáchaný skutok možno považovať za trestný čin. Ide o súhrn znakov možných ľudských aktivít, ktorých splnením vzniká trestná spornosť. Znaky trestných činov uvedené v Trestnom zákone vyjadrujú možnosť vzniku takto klasifikovaných skutkov (predvídanie možnosti vzniku), ako aj nevyhnutnosť podradiť ich pod príslušné skutkové podstaty trestných činov a použiť právne následky uvedené v Trestnom zákone.

Trestná zodpovednosť vzniká na základe existencie spáchaného skutku, ktorý vykazuje znaky skutkovej podstaty trestného činu. Okrem obligatórnych znakov skutkovej podstaty trestného činu, ktorými sú objekt (záujem, hodnota či spoločenský vzťah chránený trestným právom), objektívna stránka (konanie vrátane opomenutia, následok a príčinná súvislosť medzi konaním a následkom), subjekt (páchateľ) a subjektívna stránka (zavinenie, niekedy aj pohnútky - motív) sa na vyvodenie trestnej zodpovednosti pri prečine vyžaduje aj naplnenie tzv. materiálneho korektívu, ktorý je vyjadrený v ustanovení § 10 ods. 2 Trestného zákona.

Objektívnu stránku trestného činu ohrozovania mravnej výchovy mládeže podľa § 211 ods. 1 písm. a) Trestného zákona tvoria útoky páchatel'a smerujúce proti hmotnému predmetu (osobe mladšej ako osemnásť rokov), atakujúce jeho osobnostný vývoj a majúce za následok vznik nebezpečenstva jeho spustnutia.

Objektívna stránka skutkovej podstaty trestného činu predstavuje vonkajšiu stránku trestného činu, t. j. ako sa trestný čin prejavuje navonok. Objektívna stránka skutkovej podstaty trestného činu vyjadruje vonkajšiu charakteristiku trestného činu, charakterizuje spôsob spáchania trestného činu a jeho následky. Svojimi znakmi práve objektívna stránka najvýraznejšie odlišuje rôzne druhy trestných činov navzájom. Naplnenie objektívnej stránky skutkovej podstaty trestného činu je rozhodujúce pre vyvodenie záveru o naplnení či nenaplnení znakov konkrétnej skutkovej podstaty teda pre rozhodnutie o vine či nevine páchatel'a.

Obligatórnymi zložkami objektívnej stránky skutkovej podstaty trestného činu, ktoré musia byť bezpodmienečne vyjadrené v skutkovej vete rozhodnutia sú

- konanie
- následok a
- príčinný vzťah medzi konaním a následkom (nexus causalis).

Všetky tieto zložky objektívnej stránky skutkovej podstaty trestného činu musia byť opisne vyjadrené v skutkovej vete uznesenia o vznesení obvinenia, v obžalobe a v konečnom rozhodnutí súdu o vine aby

mohlo byť konanie páchatel'a posúdené a právne kvalifikované ako trestný čin.

V predmetnej veci krajský súd v skutkovej vete svojho rozsudku opísal konanie páchatel'a a konanie hmotného predmetu útoku takto:

- ... presvedčil a naviedol, súhlasila s tým a fotil ju ...,
- ... navrhol, aby sa vyzliekla, súhlasila s tým a fotil ju

Krajský súd opomenul do skutkovej vety svojho odsudzujúceho rozsudku uviesť nielen formu zavinenia, keďže tento trestný čin môže byť spáchaný úmyselne aj z nedbanlivosti, ale aj a hlavne následok.

Zo stroho opísaného skutku v skutkovej vete rozsudku krajského súdu je síce zrejmé, čo sa stalo, ale absentuje tam vyjadrenie, pre tento prípad toho najdôležitejšieho, a to hroziaceho následku. Hroziaci následok - vydanie osoby mladšej ako osemnásť rokov nebezpečenstvu spustnutia je totižto obligatónou a neoddeliteľnou súčasťou objektívnej stránky skutkovej podstaty trestného činu ohrozovania mravnej výchovy mládeže podľa § 211 ods. 1 písm. a) Trestného zákona, a preto musí byť vyjadrený v skutkovej vete rozsudku. Absencia kompletného vyjadrenia objektívnej stránky skutkovej podstaty trestného činu v skutku neumožňuje právne kvalifikovať tento skutok ako trestný čin.

Vyjadrenie sa krajského súdu k hroziacemu následku v odôvodnení jeho rozsudku na strane 20 - 21 je síce dôležité, ale právne nedostačené, pretože právne záväzne účinky rozhodnutia súdu sa spájajú výlučne s výrokom rozsudku a nie s jeho odôvodnením.

Najvyšší súd uzatvára, že krajský súd uznal obvineného Ing. O. M.P. za vinného zo spáchania skutku (tak ako je naformulovaný v skutkovej vete rozsudku krajského súdu), ktorý nevykazuje znaky prečinu ohrozovania mravnej výchovy mládeže podľa § 211 ods. 1 písm. a) Trestného zákona (a ani iného trestného činu), z dôvodu nenaplnenia objektívnej stránky skutkovej podstaty tohto trestného činu.

S ohľadom na ustanovenie § 391 Trestného poriadku, podľa ktorého

- (1) Orgán, ktorému bola vec prikázaná, je viazaný právnym názorom, ktorý vyslovil vo veci dovolací súd, a je povinný vykonať úkony, ktorých vykonanie dovolací súd nariadil.
- (2) Ak bolo napadnuté rozhodnutie zrušené len v dôsledku dovolania podaného v prospech obvineného, nemôže v novom konaní dôjsť ku zmene rozhodnutia v jeho neprospech,

nie je nevyhnutné, aby dovolací súd zaujímal stanovisko aj ďalším dovolacím námietkam (napr. znalecké dokazovanie či § 10 ods. 2 Trestného zákona), pretože následné rozhodnutie Krajského súdu v Prešove je predvídateľné a zrejmé.

Toto boli dôvody, na podklade ktorých rozhodol najvyšší súd tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.